

kunde bygges en Fæstning paa Gyllingnæs, men dels er der ikke den særlige Fristelse til at bygge en Fæstning der som den, Hjarnø Sund indeholder med Hensyn til den sydlige Side af Horsens Fjord, dels ere Forholdene for en Befæstning ligesaa ugunstige paa Gyllingnæs, som de ere i Omegnen af Hjarnø Sund. Hvad Aarhus angaar, som ellers kunde være et Punkt, det laa temmelig nær at gjøre til Fæstning, er der den Ting at bemærke, at det vilde blive en meget stor Fæstning, naar den skulde gjøres forsvarsdugtig og indrettes saaledes, at en Fjende ikke vilde kunne tvinge den til Overgivelse ved Bombardement. Den har man altsaa ganske set bort fra. Saa findes der paa den betegnede Kyst endnu kun de Punkter paa den sydlige Side af Djursland, som allerede tidligere have været under Overveelse, nemlig Halvøen Tved, Helgenæs og Gbeltoftshalvøen, og af disse Punkter har Ministeriet jo allerede tidligere af Grunde, som det har dokumenteret for Udvalget, bestemt sig for Helgenæs som det bedste. Saaledes som Sjælland er beskaftet, gives der ikke væsentlige Terrainforhindringer, der kunde faae nogen Indflydelse paa Krigsførelsen; der gives ingen Bjerge eller Floder, der fortjene dette Navn. Den eneste Terrainforhindring, der er af nogen Betydning, er Limfjorden, men den ligger desværre meget nordlig; den afgiver imidlertid en virkelig Spærring for en Fjende, som vil bryde ind i Landet; det er derfor blevet undersøgt, om man ved Limfjorden kunde finde Punkter, som egnede sig til Befæstning. Af saadanne Punkter skal jeg nævne et Punkt ved Nordspidsen af Salling, ved Fursund, som er blevet undersøgt, og hvor man virkelig har fundet en af de i vort Land saa overordentlig sjældne Positioner, som kunne siges virkelig at egne sig til Befæstning, en Position, hvor der er frit Skud paa omtrent en Milsvæi eller tre Fjerdingvei idetmindste. Det er Noget, som i vort bølgeformede og tilbøls flade, karakterløse Land er overordentlig sjældent. Der er der en saadan Position; bagved den ligger Fursund, og der bagved igjen den frugtbare Ø Fur, som jo maatte kunne bruges som Retraitepunkt eller rettere sagt som Opholdssted i Hviletiden for den Befæstning, man vil bruge til at forsvare selve Fæstningen med, som ligger ovre paa Salling. Der

maatte naturligvis tilveiebringes en Proforbindelse mellem Fur og Salling. Denne Position for en Fæstning har endvidere det Fortrin, at den ligger ved den store Lids Bredning i Limfjorden, i hvilken vi, hvordan det iøvrigt maatte gaae os, tilsidst dog maatte kunne indrette os paa at være de Stærkeste. Det maatte vi kunne opnaa, at Fjenden ikke kunde trænge med Fartøier ind i Limfjorden; dertil ere Løbene baade østerfra forbi Hals og Løgstør og vesterfra gennem Aggerkanal og dernæst gennem Oddehund saa smalle og tilbøls saa grunde, at vi nok kunde hindre Fjenden fra at komme med en virkelig Søkrigsmagt ind i det indre Limfjordsbæcken, selv om vi for at hævde vor Overvægt der skulde blive nødsagede til at bygge et — lad mig sige lille Pantserstib alene til denne Tjeneste, og derved vilde man kunne opnaa, at det vilde være meget vanskeligt fuldstændig at indespærre en Fæstning paa Nordenden af Salling eller forhindre, at den fik Tilførsel fra Himmersjøssel, Bendisjøssel, Hanherrederne, Thy, Morsø, kort sagt fra alle de Egne, indbyrdes adskilte ved Limfjordens Arme, som ligge omkring dette Bæcken af Limfjorden. Der er naturligvis en Ulempe ved en Fæstning paa dette Punkt, den samme, som iøvrigt ogsaa rammer Hals—Møv og en Fæstning ved Hjarnø Sund, og det er den, at der ingen Kjøbstad er paa dette Punkt. En Kjøbstad, selv om det kun er en lille, ubetydelig By, indeholder altid betydelige Resourcer for et haardnakket Forsvar. Den indeholder for det Første en hel Del Huse, som, selv om de til dagligdags ikke rumme mange Mennefter, dog ypperligt i en snæver Vending i Krigstid kunne rumme en stor Mængde Mennefter, der ville have meget bedre af at bo i slike Huse end at ligge under aaben Himmel. Den indeholder endvidere Forraad af Lømmer, hvad der altid er stor Brug for, og for det Næste et Sernstøberi eller to, som tillige ere mekaniske Værksteder og som saadanne overmaade nyttige Ting; kort sagt, den indeholder mange Resourcer, der kunne drages et Forsvar til Nytte. Paa Fur er der, som bekjendt, ingen Kjøbstad, og man maatte altsaa med Kunst hjælpe paa det Nødtørftigste af, hvad der af den Grund maatte komme til at mangle i at gjøre Fæstningen forsvarelig. Naar vi gaa videre langs Limfjorden, er der undersøgt en Position ved Løgstør, der i mange Henseen-